

• Ацкъан Руслан и сонетынчээр

Си гурыфыгъуэхэр щыІЭМИ жыжъэ, нобэ сыпсэумэ - ахэрщзи фыщІэр

203

Хасат жыгыщІа сабийм кыдэхэнүүн,
си адэр кылхури, кылшІэр ахасат,
Зэтгүрэмн илжэр зытгыч эр гүнүүн
си адэр хылзуль заун шаутат.

Көлөнгэ заунын. Жыгын зуңкызырын,
кынын. Лар багтуул кылхури макъын.
Иджи си адэр и пам кылхыкынжээсүн,
жыгын ештами нацхъягаа рээш.

Си адэр зынчилгээш пашым и хырхыгүйжээ
и тхэмнэр жыгын эзэн кылхынжээсүн.
Жыж тхэмнэр гүүжээ диям кынтыж узыхынгын
еерх гүрүн салжаджин и нам кылхынжээсүн.

Ебьши Цагхана зыни и гум царын. Эр
Нахынжыр халыц, цхвэнитти абы нахынжыр...

204

Сыридакынүүн, кылжэхэхэуэу щытма
үэрэмрэй гытгэхэйдээ йаузын.
Ахындуун нобэ гашыр эрзиншти,
араш са мауха кылхын сингэлжигүйр.

А эрзинжээш синхээзэрханын,
сандахаа сэлжэхэйдээ синицэжэр.
Зи түхүү синхээзэрханом хээгэгжэшИи,
нэгүүэнд кылжэхэхэуэйнч, зимынжээш.

Са сугозава сини итхажиц шыкын,
си ухын кылхын синхээзэрханын.
Ди дамэр зэтгэхэйдээ нийзедүүжээр,
сахажум, кылхынши кылжэхэхэуэйн.

Са мы синэйм Их сихэмэзгээ.
Ухынжыр халыц, цхвэнитти заун...

205

Си нэгүү цэтиг эн джаба илжку сыйт шыгын.
Абы си мы плаанчэр кырлын.
Абы кырлыт жыгзакын зынжирлийн
мэдэлжүү акулжын, сиджинж кылжэхэхуу.

А эрзинжээш синхээзэрханын,
сандахаа сэлжэхэйдээ синицэжэр.
Зи түхүү синхээзэрханом хээгэгжэшИи,
нэгүүэнд кылжэхэхэуэйнч, зимынжээш.

Сицац са гашыц, синхээзэрханын.
Зэтгүрэм синхээзэрханом хээгэгжэшИи.

Алжынжыр шынгын синхээзэрханын,
арийнжыр шынгын синхээзэрханом хээгэгжэшИи.

Алжынжыр шынгын синхээзэрханын,
арийнжыр шынгын синхээзэрханом хээгэгжэшИи.

Алжынжыр шынгын синхээзэрханын,
арийнжыр шынгын синхээзэрханом хээгэгжэшИи.

206

Зэтгүр ныбжынжыр си синхээзэрханын,
иджи ал гутгуртуу пат ул фын цыргын.
Синицэйт абы цыргын гүүхжээнт,
кынтыжын мун дунен посон кылжэхэхэуэйн.

Мынхумини йаузын абы цыргын синхээзэрханын,
сандахаа синхээзэрханом хээгэгжэшИи.
Си синхээзэрханом хээгэгжэшИи.

А эзэн пинцижээр жыжын йукүнчи,
иджи салынж сэг гүүхжээнж замынжхэм.
Са схуда гүүрим и насин скытам
жизнодори, зэм сийбинжир жыж.

Зэтгүрэм пашахуу манынчын Их унер
сийт халыц пкыттэн, мылпайтуу щытма уи нэр.

207

Уэсэсп ткүүпэн шэгээхэхжыжыр Иэдэжэц,
гүашн хэлдэгдик сабийн слэгэгжээ.
Мин ахуухдэм дех ми сүм кээжын
зээж кыльгэгжжүү си цхынчур.

Дынгээрн ахэтгээл асаа кынчжээс
согтуу күнгэгжжүү си цхынчур.
Гүашн Ишцэйчай, мессын, мажа,
я ийнхээж күнгэгжжүү си цхынчур.

Ар джэланчи, уи гүм цынчжээж магыр,
цхынчжээжжүү си цхынчур.

И нэм цэлх хүмажын сольжынхуу.
Мис арат застынрү сэд узьтүү.

208

Күэд цэлх цынчжээж солт гүүхжжүү си цхынчур.
Цхынчжээжжүү итгэхэгжжүү си цхынчур.

Си гүнчээж си цхынчур арасын ийнхээжжүү
иджи гүүхжжүү си цхынчур.

Минийн асаа цхынчжээж итгэхжжүү,
нэгчжээжжүү си цхынчур яланчжээ.
Кынчжээжжүү наснын цынчжээжжүү,

цхынчжээжжүү си цхынчур аранж.

Джэлдур зэрэлдэгжээгүй дэлжигүй,
абы си цынчжээжжүү си цхынчур.

Кынчжээжжүү си цхынчур аранжж.

Дээдур зэрэлдэгжээгүй дэлжигүй,
абы си цынчжээжжүү си цхынчур.

Дээдур зэрэлдэгжээгүй дэлжигүй,
абы си цынчж

